

Ikt. sz.: KOB-42/20-5/2023.

KOB-16/2023. sz. ülés
(KOB-26/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Kulturális Bizottságának**
2023. december 11-én, hétfőn, 10 óra 30 perckor
az Országház Klebelsberg Kunó termében (félemelet 10.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A balesetveszélyes kalandtúrákkal kapcsolatos jogalkotási kötelezettségről címmel benyújtott H/5550. számú határozati javaslat</i>	
<i>(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	5
<i>Szabó Tímea szóbeli kiegészítése</i>	5
<i>Hozzászólás</i>	7
<i>Szabó Tímea reagálása</i>	8
<i>Határozathozatal</i>	8
<i>Az ülés berekesztése</i>	9

Napi rendi javaslat

A balesetveszélyes kalandtúrákkal kapcsolatos jogalkotási kötelezettségről
címmel benyújtott határozati javaslat (H/5550. szám)
(Szabó Tímea (Párbeszéd) képviselő)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Pósán László (Fidesz), a bizottság elnöke

Demeter Zoltán (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dunai Mónika (Fidesz), a bizottság alelnöke
Simon Róbert Balázs (Fidesz), a bizottság alelnöke
Szabadi István (Mi Hazánk), a bizottság alelnöke
Kovács Zsolt (Fidesz)
Dr. Vinnai Győző (Fidesz)
Földi László (KDNP)
Dr. Hiller István (MSZP)
Szabó Szabolcs (Momentum)

Helyettesítési megbízást adott

Bodó Sándor (Fidesz) Földi Lászlónak (KDNP)
Dr. Kállai Mária (Fidesz) dr. Pósán Lászlónak (Fidesz)
Kunhalmi Ágnes (MSZP) dr. Hiller Istvánnak (MSZP)
Csöbör Katalin (Fidesz) Demeter Zoltánnak (Fidesz)
Erős Gábor (Fidesz) Kovács Zsoltnak (Fidesz)
Dr. Szabó Tünde (Fidesz) dr. Vinnai Győzőnek (Fidesz)
Tóth Endre (Momentum) Szabó Szabolcsnak (Momentum)

A bizottság titkársága részéről

Takács Gabriella bizottsági főmunkatárs

Meghívott

Hozzászóló

Szabó Timea (Párbeszéd) képviselő, előterjesztő

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 30 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelettel köszöntök mindenkit a mai bizottsági ülésen. A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy a bizottság határozatképes.

A napirendet kiküldtük: egy napirendi javaslatunk van, egy tárgysorozatba-vételi indítvány.

Először, tisztelt bizottság, ahogyan eddig is volt és ahogy a házszabály előírja, a napirendről kell döntenünk. Kérem, aki támogatja a mai napirendet, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* A bizottság a napirendet egyhangúlag megszavazta. Köszönöm szépen.

A balesetveszélyes kalandtúrákkal kapcsolatos jogalkotási kötelezettségről címmel benyújtott H/5550. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Következik a napirendi pontunk: a balesetveszélyes kalandtúrákkal kapcsolatos jogalkotási kötelezettségről címmel benyújtott H/5550. számú határozati javaslat megtárgyalása, Szabó Timea képviselő asszony javaslata. Úgy látom, itt is van, úgyhogy megadom a szót képviselő asszonynak. Parancsoljon!

Szabó Timea szóbeli kiegészítése

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd) előterjesztő: Köszönöm a szót, elnök úr. Arról van tulajdonképpen szó, hogy egyre több olyan kalandtúrát szerveznek Magyarországról, Magyarországon, nem feltétlenül magyarországi úti céllal, hanem külföldi úti céllal, amiről kiderül, hogy nem szakképzett túravezetők vezetik ezt, és sokszor sajnos balesettel is zárulnak ezek az úgynevezett kalandtúrák.

Az előterjesztésem apropóját egy nagyon sajnálatos, sőt tragikus kimenetelű jordániai baleset adta, ahol egy Kozma Zsuzsa nevű, egyébként fitneszedzőnő esett le a szikláról azért, mert otthagya a túravezetője, hátrahagyta, és nem volt biztosítva, leesett. Nyilvánvalóan az ember ilyenkor mondhatja, hogy egy ilyen baleset előfordul, de pont ennek a túravezetőnek, Hencz Gábor Tamásnak már korábban is volt egy hasonló balesete, akkor Svájcban, amikor az egyébként elcsigázott, kimerült turistáit, túrájának résztvevőit hátrahagyva ő előrement, és az egyik férfi résztvevő már a fáradtságtól, kimerültségtől megcsúszott és szintén leesett a hegyről, ő is meghalt.

Nyilvánvalóan az ember azt gondolja, hogy felnőttként el tudja dönteni, milyen túrákon vesz részt, milyen kockázatokat vállal. Csak sokszor az a baj, hogy amikor turisták jelentkeznek ilyen típusú utakra, akkor joggal feltételezik azt, hogy szakképzett túravezetők vigyáznak rájuk, hogy olyan engedélyekkel rendelkeznek ezek a túravezetők, amelyek nemzetközileg is megállják a helyüket, és hogy feltétlenül biztonságban vannak. Sajnos kiderült a jordániai baleset kapcsán is, hogy ez egyáltalán nincs így. *(Dr. Hiller István és Szabadi István megérkeznek az ülésre.)*

Korábban, már 2019-ben született egy hosszabb cikk ezzel kapcsolatban, ahol a cikkíró, Földes András megkérdezte Révész Máriuszt azzal kapcsolatban, hogy készül-e bármiféle kormányhatározat arról, hogy szabályozza ezt a területet. Kiderült ugyanis, hogy Magyarországon még mindig teljesen szabályozatlan ez a kérdés.

Akkor Révész Máriusz azt válaszolta, hogy tudnak a problémáról, súlyos a probléma, és majd egyszer, valamikor eljutnak oda, hogy ezzel is foglalkozzanak. Utánanézttem, és sajnos azóta sem történt semmilyen kormányzati lépés ezzel kapcsolatban. Úgyhogy én ezért is adtam be ezt a javaslatot.

Szeretném egy részét felolvasni, hogy a Magyar Hegy- és Sportmászó Szövetség Kozma Zsuzsa halála után milyen közleményt adott ki. Szintén leírják, hogy Hencz Gábor Tamás szervezte mind a két halálos kimenetelű túrát, és azt írják: „Álláspontunk szerint mindkét baleset elkerülhető lett volna, amennyiben a túrákat egy kompetens, képzettséggel és jogosultsággal rendelkező szakember vezeti. Jelenleg Magyarországon ezen tevékenységek végzése nincs megnyugtatóan, törvényi szinten szabályozva. Számos vállalkozás vagy magánszemély kínál balesetveszélyesnek tekinthető hegyi, szikla- vagy egyéb kalandtúrákat. Ezen szolgáltatásokat jellemzően olyanok veszik igénybe, akik nem rendelkeznek elegendő tudással, felkészültséggel az önálló túrázáshoz, ezért nem képesek felmérni egy ilyen túra veszélyességét. Eppen ezért, a biztonságot keresve veszik igénybe ezeket a szolgáltatásokat, feltétel nélküli bizalommal fordulva alkalmi vezetőik felé.”

Ezért az én javaslatom egyrészről azt tartalmazza, hogy a kormány minél hamarabb dolgozzon ki egy olyan javaslatot, amely megfelelő és megnyugtató módon szabályozza ezt a területet; másrészről a balesetveszélyes kalandtúrák szervezéséhez kötelezően előírt túravezetői képesítés megszerzésének kereteit és szakmai protokollját is dolgozzák ki; és nem utolsósorban minden utazásszervező vonatkozásában kötelezően írják elő a balesetveszélyes kalandtúrákon részt vevő személyek kötelező, részletes tájékoztatását a fennálló veszélyekről, és biztosítsák e tájékoztatási kötelezettség betartását, akár büntetőjogi szankciót is maga után vonva.

Nem hiszem, hogy én vagyok az egyetlen, akinek a közösségi médiában naponta több olyan túraajánlat is feljön hirdetésekben, hogy Izlandra menjünk el, nem tudom, sarki fényt nézni, vagy nekem már olyat is feldobott a Facebook, hogy menjek kardszárnyú delfinekkal búvárkodni Norvégiába - ott egy kicsit megbicsaklottam, mert nekem a kardszárnyú delfinek a kedvenc állataim -, de ha én nem tudom azt pontosan, hogy ezek a túravezetők, búvároktatók, kalandtúra-szervezők, magashegyitúra-szervezők a kellő tudással rendelkeznek, a kellő nemzetközi engedélyekkel rendelkeznek, akkor én a legjobb tudásom ellenére is egy olyan túrán veszek részt, amelyik nem garantálja az én biztonságomat. De ilyenek vannak Mexikótól a Távols-Keletig, mindenhol szerveznek most már picit, akár ilyen családias légkörben is túrákat. Azóta egyébként a nemzetközi hegyitúra-vezető egyesület akkreditálta a németországi közgyűlésén a magyar hegyitúra-vezetők képzését, tehát eggyel javult a helyzet. Ez azt jelenti, hogy évente körülbelül négy-öt-hat túravezető kaphat nemzetközi engedélyt. Tehát a magyar túravezetők egyébként már most is illegálisan vezetik ezeket a túrákat külföldön, csak nem ellenőrzik őket. Ez ugyanolyan - mert nem győzöm hangsúlyozni, hogy sokszor az a válasz, hogy felnőtt emberek el tudják dönteni, milyen kockázatot vállalnak -, hogy ha én felszállok egy repülőre, akkor joggal feltételezem azt, hogy a pilótának megvan minden engedélye, nem kell nekem ezt külön ellenőrizni, és nem is gondolom azt, hogy ezzel veszélybe sodrom magam. Nyilvánvalóan ugyanez vonatkozik a túrákra is. Látjuk, hogy vannak halálos balesetek, ez most már nem az első.

Én tehát arra kérem önöket, hogy amit Révész Máriusz már 2019-ben megígért, arra kezdődjön el egy szabályozás, pontosan azért, mert egyébként ezek a túrák a zöldszturizmusnak is nagyon elfogadott formái, természetközeli, hegymászó,

via ferrata túrák, de jó lenne biztonságban tudni a magyar turistákat, kalandtúrára vágyókat is ebből a szempontból. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, hogy a bizottság tagjai közül kíván-e valaki hozzászólni. *(Jelzésre:)* Simon Róbert képviselő úr, parancsoljon!

Hozzászólás

SIMON RÓBERT BALÁZS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Frakciónk előzetesen áttekintette a jelenlegi törvényi szabályozást, illetve felvette a kapcsolatot ez ügyben a Magyar Turisztikai Ügynökséggel is.

A kalandtúrák fogalmát a hatályos jogszabályi környezet nem ismeri. A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény szabályozza az utazásszervezői vagy utazásközvetítői tevékenységet teljes körben. Így a kalandtúra mint utazási szolgáltatás is a kereskedelemről szóló törvény kereteibe tartozik, az annak felhatalmazása alapján kiadott, részletszabályokat tartalmazó kormányrendeletek előírásai vonatkoznak rá.

A két idevonatkozó kormányrendeletről röviden. Az egyik az 1996/213-as kormányrendelet, amely azt írja elő, hogy a tevékenység végzéséhez szükséges bejelentés és nyilvántartásba vétel a tevékenység végzéséért felelős személy szakképesítésének feltételeit szabályozza, meghatározza továbbá a vagyoni biztosítékok körét és a tevékenység felügyeletét ellátó hatóságot is. A másik kormányrendelet a 2017/472-es, amely az utazási csomagokra és az utazási szolgáltatás együttesére vonatkozó szerződésekről szól; az utazási szolgáltatásokra vonatkozó szerződéseknek különösen az utazók részére vállalkozók által értékesítésre kínált vagy értékesített utazási csomagokra, valamint az utazók részére vállalkozók által elősegített utazási szolgáltatás együttesekre vonatkozó részletszabályokat határozza meg, ennek keretében az utazási szolgáltatásra és az utazási csomagra vonatkozó szerződések megkötésére, tartalmára vonatkozó előírásokat és az utazási vállalkozó tájékoztatási kötelezettségeit is rendezi.

Itt még egy gondolatot fűznék be. Az utazási szolgáltatás keretében az utazási vállalkozás felsorolja, hogy milyen szolgáltatásokat nyújthat vagy nyújt a vállalkozás az utazó részére. Ezek közül az egyik a kirándulásokon való részvétel; ugye, ebbe a kategóriába tartozik ez, amit a képviselő asszony az imént említett. Az utazási szolgáltatásra és az utazási csomagra vonatkozó szerződés megkötése előtt az utazásszervező világos, közérthető és kifejezett módon köteles tájékoztatást adni az utazót megillető jogokról, az utazás részleteiről, az utazási szolgáltatásokról, beleértve a szolgáltatás speciális jellegét is, és az utazás egyéb jellemzőiről, így például esetleges veszélyes helyszínekről, szélsőséges körülményekről. Ennek keretében előírhatja az utazó részére a kötelező utasbiztosítás megkötését is. Amennyiben az utazásszervező a szolgáltatás teljesítéséhez közreműködőt is igénybe vesz, a közreműködő magatartásáért úgy felel, mint ha maga járt volna el, kivéve, ha a közreműködő felelősségét nemzetközi egyezmény korlátozza.

Végezetül, a fentiek értelmében, amint az imént említettem, üzletszerű tevékenység keretében kalandtúrát is kizárólag az előbb ismertetett jogszabályi keretek között lehet végezni, amely szabályok részletesen meghatározzák az utazási vállalkozó tájékoztatási, illetve szerződéskötési feltételeit is, így véleményünk, illetve álláspontunk szerint kizárólag a balesetveszélyes kalandtúrákra vonatkozó részletszabályok beépítése nem indokolt, ezért az előterjesztést a frakciónk nem tudja támogatni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Kíván-e valaki még hozzászólni? *(Nincs ilyen jelzés.)* Kíván-e képviselő asszony reagálni? *(Szabó Timea: Igen, köszönöm.)* Parancsoljon!

Szabó Timea reagálása

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd) előterjesztő: Köszönöm a választ, és azt is, hogy utánanézték érdemben ennek a területnek. Én igazából csak azt nem értem, hogy ha ezeket már tulajdonképpen minden módon tartalmazza a jogszabály és van erre szabályozás, akkor Révész Máriusz miért ült le a Magyar Hegy- és Sportmászó Szövetséggel anno, hogy elkezdjék kidolgozni ennek a részletszabályait. Tehát azt gondolom, valamilyen hiányosság mégis van, ráadásul akkor biztos, hogy van hiányosság, ha több haláleset is előfordul ilyen túrákon, és az nincs szankcionálva. Tehát egyértelmű, hogy amikor a túravezető hibájából történnek ilyen balesetek, akkor valamiféle szankciónak kellene lennie. És mondom még egyszer, egyre gyakoribbak ezek a kiscsoportos túrák; most már nem IBUSZ-szal meg ezekkel a nagy utazási irodákkal mennek általában az emberek nyaralni vagy pihenni, hanem a világ átalakult 1996 óta, ami kormányrendeletet ön felolvasott itt. Úgy érzi több sportszövetség is, hogy a jogszabályoknak követnie kellene az idő múlását, és mégsem látjuk azt, hogy ez megtörténne.

Kialakulóban van most már évek óta egy ilyen sport, ez a magashegyi túrázás, és én ezt is hiányosságnak tartom, hogy a kalandtúrát nem tartalmazza külön a jogszabály; tehát ha mást nem, ezt legalább be lehetne emelni ebbe a kategóriába. Mert én attól tartok, hogy ahogy már évekkkel ezelőtt elkezdett terjedni a pihenésnek ez a formája, úgy ez folytatódni fog a következőkben, és ha ez nincs kellőképpen szabályozva, nincs engedélyekhez kötve - mert azért azt ön sem olvasta fel ebből a jogszabályból, hogy milyen típusú engedélyek szükségesek például egy ilyen veszélyesebb túrához -, akkor folytatódni fognak vagy gyakoribbak lesznek az ilyen típusú balesetek. Ezért jelent előrelépést az, hogy most már egy része akkreditálva van egy nemzetközi szövetségben, de ez azt jelenti, hogy évente körülbelül négy-öt magashegyi túravezető kap például engedélyt Magyarországról, ehhez képest százával szervezik ezeket a veszélyes túrákat. Mondom, mi azért terjesztettük elő ezt kalandtúrákra és nem csak és kizárólag magashegyi túrákra, mert más típusú veszély is lehet, akár - még egyszer - tengerben vagy akár egy vulkán közelében, vagy bárhol máshol a természetben.

Úgyhogy mégiscsak azt kérem önöktől, hiszen az ön által felolvasott két kormányrendeletből is kiderült, hogy vannak itt még szabályozatlan területek - és még egyszer, pontosan a túravezetők szempontjából, hiszen régen ezeknek a nagy utazási irodáknak valóban volt egy jól körülhatárolt felelőssége, ezeknek a mostaniaknak nincs -, ezért azt hiszem, ezt kellene nekünk, illetve a kormánynak szabályoznia. Köszönöm.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönjük szépen. Tisztelt Bizottság! Határozathozatal következik, elhangzottak érvek pró és kontra. Kérdezem, ki az, aki támogatja Szabó Timea képviselő asszony javaslatának tárgysorozatba vételét. Kérem, kézfelemeléssel jelezzék! *(Szavazás.)* 4 igen. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 12 nem. Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 1 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta. Köszönöm szépen.

Az ülés berekesztése

Tisztelt Bizottság! Ezzel a napirendi pont és egyúttal az ülés végére is értünk. Köszönöm mindenkinek a részvételt, és köszönöm természetesen az egész ülészak alatti munkáját. Kívánok mindenkinek áldott, békés karácsonyt és boldog új esztendőt. Köszönöm szépen.

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 48 perc)

Dr. Pószán László
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Prin Andrea